

PŘÍRODOVĚDA

7. září

OPAKOVANI ZE 4. ROČNÍKU

V loňském roce jsme se naučili mnoho věcí. Než na všechny své poznatky navážeš, bude dobré si některé informace zopakovat. Svět kolem nás tvoří příroda. Tu rozdělujeme na **živou** a **neživou**. Neživou přírodu tvoří **voda, vzduch, horniny** apod. Součástí živé přírody jsou **houby, rostliny a živočichové**.

Příroda kolem nás je velmi rozmanitá a neustále se mění. Člověk z ní čerpá **suroviny**, aby z nich mohl vyrábět různé **výrobky** ke své potřebě. Svou činností může přírodě prospět, ale i velmi ublížit.

1 Zopakuj si, co víš o houbách:

- ◆ Proč jsou houby samostatnou skupinou organismů?
- ◆ Co je to podhoubí?
- ◆ Které jedlé houby znáš?
- ◆ Jak se houby rozmnožují?
- ◆ Jak nazýváme houby, které mohou způsobit otravu?
- ◆ Které jsou zásady správného sběru hub?

2 a Popiš části hub na obrázcích.

b Urči, o které druhy se jedná. Jsou jedlé?

závoj lupeny třeň rourky klobouk plachetka
 podhoubí pochva (pozůstatek plachetky) prsten (pozůstatek závoje)

OPAKOVÁNÍ ZE 4. ROČNÍKU

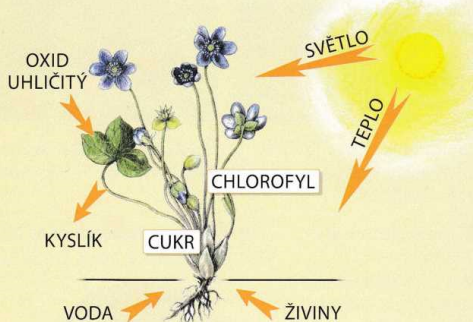
Další skupinou živých organismů jsou **rostliny**. Vzpomeň si, které společné znaky mají s živočichy a čím se od nich naopak liší? Vyber z nabídky: co splňují rostliny, co živočichové a co mají obě skupiny společně:

- dýchají
- obsahují zelené listové barvivo
- rozmnožují se
- vylučují
- pohybují se
- přijímají vodu a živiny
- rostou

4 Zelené rostliny jsou hlavním zdrojem kyslíku.

Ten je nezbytnou podmínkou pro život všech dalších živých organismů. Nejvíce kyslíku vyrobí tropické deštné lesy v okolí řeky Amazonky v Jižní Americe.

- a) Jak se tento proces nazývá? Popiš ho podle obrázku.
- b) Dokážeš správně pojmenovat rostlinu na obrázku?
- c) Jak se nazývá jedním slovem zelené listové barvivo?

- kořen
- stonek
- květ
- list
- plod
- koruna
- kmen

- a) Rostliny dělíme podle typu stonku na dřeviny a byliny. Popiš jednotlivé části rostlin na obrázcích.
- b) Který typ dřevnaté rostliny není vyobrazený? Vyjmenuj některé jeho zástupce. Jak se liší od stromu?

- a) Některé rostliny žijí krátce, jiné se proslavily svou dlouhověkostí. Vyber, které rostliny do skupiny nepatří:

JEDNOLETÉ	PETRŽEL ZAHRADNÍ	HRÁCH SETÝ	RAJČE JEDLÉ
DVOULETÉ	MRKEV SETÁ	DIVIZNA VELKOKVĚTÁ	PŠENICE
VYTRVALÉ	RULÍK ZLOMOCNÝ	SLUNEČNICE ROČNÍ	RŮŽE ŠÍPKOVÁ

- b) Z uvedených rostlin v tabulce vyber:

- keř
- bylinu pěstovanou pro kořen
- Rostlinu, jejíž stonkem je stéblo.
- zeleninu pěstovanou pro plod
- Rostlinu, jejíž semena se používají na výrobu oleje.
- léčivou rostlinu
- jedovatou rostlinu

- c) Jmenuj další zástupce léčivěk a jedovatých rostlin.

- 9 Vytvoř se spolužáky myšlenkovou mapu na téma:

- VZDUCH
- VODA
- SVĚTLO A TEPLO
- ŽIVINY

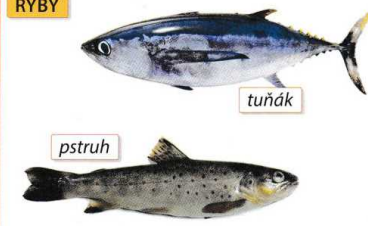

- a) Utvoř správné dvojice:

- JEČMEN
- POTRAVA PRO ZVÍŘATA
- KUKUŘICE
- OLEJ
- SLUNEČNICE
- CHLĚB
- PŠENICE
- PIVO

OPAKOVÁNÍ ZE 4. ROČNÍKU

11 Třetí skupinou živých organismů jsou živočichové. Dokáží se aktivně pohybovat. Dělíme je do dvou skupin – bezobratlí a obratlovci. Charakterizuj jednotlivé skupiny.

12 Popiš skupiny obratlovců na obrázcích (stavba těla, čím dýchají, rozmnožování, zástupci):

<p>RYBY</p> <p>tuňák</p> <p>pstruh</p>	<p>OBOJŽIVELNÍCI</p> <p>skokan</p> <p>čolek</p>	
<p>PLAZI</p> <p>užovka</p> <p>zmije</p>	<p>PTÁCI</p> <p>vlaštovka</p> <p>bažant</p>	<p>SAVCI</p> <p>kočka s koťaty</p> <p>jelen</p>

Bezobratlí nemají kostru. Oporou jejich těla jsou pouze svaly a tělní obaly. Jejich tělo bývá často chráněno krovkami. Dýchají vzdušnicemi. Nejpočetnější skupinou je hmyz.

13 a) Imenuj další zástupce jednotlivých skupin hmyzu (motýli, brouci, ...)

14 Najdi na popleteném obrázku 7 nesmyslů. (Vysvětli, co je špatně a jak by to mělo být správně.)

OPAKOVÁNÍ ZE 4. ROČNÍKU

Člověk ovlivňuje životní prostředí. Buduje rybníky, staví domy, vyrábí auta... Jeho činnost má velký vliv na přírodu. Z ní totiž získává suroviny pro své výrobky.

18 Vyber v následujících řadách slov „vetřelce“ a urči důvod svého výběru:

sešit	kniha	časopis	krém na ruce	učebnice
kalhoty	lampa	bunda	ubrus	utěrka
pásek	boty	kabela	budík	kabát
počítač	plot	tužka	stůl	židle

19 Popiš výrobu sklenice podle obrázků:

20 Suroviny a výroba

- Které suroviny lze recyklovat?
- Kterou barvu má kontejner na papír, sklo, plast?

21 Člověk a nerostné bohatství

- Vysvětli rozdíl mezi horninou a nerostem (minerálem).
- Jak dělíme horniny? Vyjmenuj